

№ 315 от 07.11.2019
на № __ от _____

КАРАР

2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районының социаль-
икътисадый үсеш фаразы турында

Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенә икътисад буенча урынбасары – икътисад бүлеге башлыгы М. М. Баһмановның 2020-2022 елларга Саба муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш фаразы турындагы докладын тыңлаганнан соң һәм аның буенча фикер алышканнан соң, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенә икътисад буенча урынбасары – икътисад бүлеге башлыгының 2020-2022 елларга Саба муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш фаразы турындагы докладын игътибарга алырга.

2. Төп юнәлешләр һәм максатлар буларак түбәндәгеләрне билгеләп үтәргә:

- район икътисадына инвестицияләр жәлеп итү, инвестицион һәм инновацион проектларны тормышка ашыру, дәүләт ярдәме программаларында катнашу;
- кече һәм урта бизнесны, шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерү;
- кеше капиталын үстерү һәм туплау;
- халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү;
- район предприятиеләре һәм оешмаларының ресурс һәм житештерү потенциалынан максималь файдалану;
- яңа эш урыннары булдыру;
- житештерелә торган продукциянең сыйфатын арттыру;
- берәмлекле продукция житештерүгә чыгымнарны киметү;
- районның хужалык итүче субъектларында хезмәт житештерүчәнлеген арттыру;
- районның хужалык итүче барлык субъектлары тарафыннан энергетика ресурсларының нәтижәле һәм бәрәкәтле файдаланылуы;
- ирекле житештерү куәтләреннән максималь файдалану;
- кече һәм урта бизнесны дәүләт һәм муниципаль сатып алулар системасына жәлеп итү;

- конкурентлы сатып алулар нигезендә муниципаль районның берләштерелгән бюджеты чыгымнарын киметүне тәэмин итү;
 - товар житештерүчеләр, эш башкаручылар һәм хезмәт күрсәтүчеләр өчен тигез конкурентлы шартлар тудыру;
 - районның хужалык итүче субъектларына адреслы методик, мәгълүмати, консультация, мәгариф һәм хокукый ярдәм күрсәтү;
 - социаль инфраструктураның сыйфатын күтәрү, жәмәгать кинлекләрен үстерү.
3. Түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

- икътисадның барлык субъектларына да үз чыгымнарын һәм керемнәрен бюджетлаштыруны тәэмин итәргә, товарлар житештерү, эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәтү кимүенә юл куймаска, эш урыннарын саклап калырга, хезмәт хакын, салымнарны һәм жыемнарны үз вакытында барлык дәрәжәләргә түләргә;

- авыл хужалыгы һәм сәнәгать предприятиеләренә, житештерелә торган продукциянең асортиментын һәм сыйфатын арттыру буенча максатчан эш алып бару аркылы, житештерү майданнарын һәм егәрлекләрен нәтижәле файдалануны тәэмин итәргә;

- халыкка хезмәт күрсәтүче предприятиеләргә гражданнарның ихтыяжын тулысынча канәгатьләнדרү принцибы нигезендә сыйфатлы хезмәт күрсәтүне тәэмин итәргә;

- Саба муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына, Казначылыкның территориаль бүлекләренә, районның Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсенә, шәһәр һәм авыл жирлекләре Башкарма комитетларына, районның бюджет учреждениеләре житәкчеләренә бүлеп бирелгән бюджет акчаларын максатчан һәм рациональ файдалануны тәэмин итәргә;

- район предприятиеләре һәм оешмалары житәкчеләренә үз эшчәнлекләрен анализ һәм финанс-икътисады планлаштыру нигезендә тормышка ашырырга.

4. Саба муниципаль районы Башкарма комитетына 2020-2022 елларга районның социаль-икътисады үсеш фаразының иң чик күрсәткеләренә үтәләшен даими анализлап торырга.

5. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуны Саба муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе М. Р. Ишниязовка йөкләргә.

Саба муниципаль районы
Башлыгы урынбасары

Р. Р. Закиржанов

Саба муниципаль район
Советының 2019 елның
7 ноябрдә кабул ителгән
315 номерлы карарына
кушымта

**2020-2022 елларга Саба муниципаль районының
социаль-икътисадый үсеш фаразы**

№	Күрсәткеч исеме	Үлчәү берәмлеге	2020 ел	2021 ел	2022 ел
	Авыл хужалыгы				
1.1.	Житештерү күләме:				
	Бөртеклеләр (ашлык)	мең тонна	75,5	79,3	83,3
	бәрәңге	мең тонна	5,2	5,3	5,4
	ит	мең тонна	12,7	13,2	13,6
	сөт	мең тонна	61,7	64,2	66,1
1.2.	Сату (реализация):				
	Бөртеклеләр (ашлык)	мең тонна	32,7	33,3	34,2
	бәрәңге	мең тонна	1,8	1,8	1,9
	ит	мең тонна	12,6	13,2	13,9
	сөт	мең тонна	57,1	59,9	62,8
	Сәнәгать				
2.1.	Житештерү һәм сату күләме:				
	Крестьян мае	тонна	550	569	589
	Майлы сыр	тонна	2 120	2 194	2 271
	Коры эремчек суы	тонна	1 360	1 408	1 457
	Икмәк һәм икмәк-күмәч әйберләре	тонна	390	404	418
	Көнбагыш мае	тонна	1 830	1 894	1 960
	Кондитер әйберләре	тонна	400	414	428
	Ит	тонна	1 190	1 232	1 275
	Пеллет (ягулык грануласы)	тонна	2 100	2 174	2 250
	Агач аслыклар	мең данә	350	362	375
	Сәүдә һәм халыкка хезмәт күрсәтү				
3.1.	Ваклап сату күләме	млн. сум	2 660,9	2 833,8	3 020,9
3.2.	Жәмәгать туклануы әйләнеше	млн. сум	137,7	141,1	144,8
3.3.	Халыкка түләүле хезмәтләр	млн. сум	453,7	485,1	519,6

**2020-2022 елларга Саба муниципаль районының социаль-иқтисады
үсеш фаразын эшлэгэндә салынган төп параметрлар**

Күрсәткеч исеме	2020 ел	2021 ел	2022 ел
Кулланучылар бәяләре индексы	103,8%	104,0%	104,0%
Районның тулаем территориаль продуктының алдагы елга карата чагыштырма бәяләрдә үсеш темпы	102,5%	103,5%	103,5%
Сәнәгать житештерүенең алдагы елга карата чагыштырма бәяләрдә индексы	103,0%	103,5%	103,5%
Төп капиталга инвестицияләр күләменең алдагы елга карата чагыштырма бәяләрдә үсеш темпы	103,0%	104,0%	105,0%
Өстәлгән кыйммәтнең алдагы елга карата гамәлдәге бәяләрдә үсеш темпы	104,8%	106,8%	107,0%
Уртача айлык хезмәт хакының алдагы елга карата үсеш темпы	104,0%	105,0%	106,0%
Типлаштырылган гаилә әгъзасының минималь куллану бюджетына халыкның жан башына керемнәре	1,35 тапкыр	1,40 тапкыр	1,45 тапкыр
Эшсезлек дәрәжәсе	0,64%	0,63%	0,63%
Газга тарифларны арттыру	103,0% 2020 елның 1 июленнән	103,0% 2021 елның 1 июленнән	103,0% 2022 елның 1 июленнән
Электр энергиясенә тарифларны арттыру	103,0% 2020 елның 1 гыйнварыннан	103,0% 2021 елның 1 гыйнварыннан	103,0% 2022 елның 1 гыйнварыннан

Аңлатма язуы

Саба муниципаль районының 2020-2022 нче елларга социаль-икътисадый үсеш фаразы, алдагы чорда территориядәге социаль-икътисадый вәзгыятьне анализлау һәм алдагы чорга тышкы һәм эчке факторларның үсешкә йогынтысын бәяләү нигезендә, Россия Федерациясе субъекты икътисады һәм Россия икътисады үсешенә сценар шартларын исәпкә алып эшләнгән. Аерым алганда, социаль-икътисадый вәзгыятьне анализлаганда түбәндәгеләр каралды:

1. Халыкның саны һәм жени-яшь структурасы динамикасы.
 2. Хезмәт базары торышы, эшсезлек күрсәткечләре динамикасы һәм критик хәлләр килеп чыгу мөмкинлеге.
 3. Халыкның яшәү дәрәжәсе (халыкның реаль урнашкан керемнәре, яшәү минимумынан түбәнрәк керемнәре булган халыкның өлеше, халыкның яшәү минимумы күләменә карата керемнәре нисбәте) һәм аны дифференциацияләү дәрәжәсе. Куллану дәрәжәсе (сәүдәнең суммар әйләнеше динамикасы һәм жан башына түләүле хезмәтләр күләме). Халык тормышы дәрәжәсендә мөмкин булган диспропорцияләр, аларны булдырмау чаралары һәм ысуллары. Социаль сәясәт, аның юнәлешләре һәм ресурслар белән тәмин итү.
 4. Икътисадый үсешнең төп күрсәткечләре динамикасы (жыелма территориаль продукт, районда өстәлгән бәя, сәнәгать житештерүе, авыл хужалыгы, инвестиция эшчәнлеге, товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр базары).
 5. Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча хезмәт житештерүчәнлеген бәяләү һәм аларның эш белән тәмин итүгә, халыкның керемнә һәм хезмәт базарына йогынтысы. Икътисадта гамәлдәге һәм яңа "үсеш нокталары" барлыкка килү мөмкинлеге (эшчәнлекнең һәм житештерүнең төп табышлы төрләре). Приоритетлы инвестицион проектлар, инвестицияләргә куллану юнәлешләре. Товарларның яңа төрләрнең житештерү перспективалары.
 6. Төп фараз күрсәткечләренә ирешү өчен жыелма территориаль ресурслардан файдалануның нәтижәлеге.
 7. Икътисадны махсулаштыру үзгәрешләре һәм аның структур үзгәрешләренә түбәндәге юнәлешләр буенча мөмкинлекләре:
 - куллану товарлары һәм хезмәтләргә житештерү - арадаш продукция (чимал һәм ярымфабрикатлар) житештерү;
 - территория икътисадының эчке (Россия) базарына юнәлеше.
 8. Кече һәм урта бизнесны үстерү.
 9. Саба муниципаль районының берләштерелгән бюджеты керемнәренә һәм чыгымнарының нисбәтлелек дәрәжәсе.
 10. Экологик вәзгыятьне бәяләү - пычрануның төп чыганаclarы, аларны нейтральләштерү буенча билгеләнгән чаралар, инвестицияләр чыганаclarы.
- Фараз Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгы тарафыннан житештерелгән база сценарие буенча эшләнгән.